

Reggeli Ujság

25. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ARVA DEZSŐ

134. szám

A Völkischer Beobachter írja:

Az inváziós arcvonal eddigi harcai csak felderítő csatározások voltak

Szerdán éjjel 101.000 tonna hajóteret és két rombolót süllyesztettek el, illetve rongáltak meg a németek

Berlinből jelentik: Az Interinf értesülése szerint magyar és német vadászok szerdán délelőtt a Budapest ellen intézett terrortámadás leküzdésekor legalább 18 északamerikai bombázót lőttek le, továbbiakat pedig megrongáltak.

Csupán a magyar vadászok tíz északamerikai gépet lőttek le. A magyar vadászok kimagasló lendülettel tűntek ki a légi harcokban.

A legnagyobb légitámadás, amely Budapestet érte

A Bud. Ért. jelenti: Az a támadás, amely szerdán délelőtt Budapestet érte, a legnagyobb volt az összes eddigi légitámadások között. A város déli részében két oszlopból hatalmas füstfelhő tört a magasba és ez a füst beborította az egész fővárost. Egy kb. 1000 méter hosszú és 600 méter széles területre nagyméretű, főleg 500 és 1000 kilós bombák estek. Ezek borzalmas pusztítást okoztak. Három négyemeletes házakat is eltálatlak a bombák bár az óvóhelyek a legtöbb helyen még ezek alatt a súlyos bombák alatt is megmaradtak. Az elpusztított családai otthonokon kívül a lakosság, főként a munkásság körében több haláleset történt.

Az egyik füstfelhő munkáslakóházak és gyárépületek közül tört fel a magasba. A szőnyegbombázás leginkább csak lakónegyedeket talált. A főváros belsejére nem hullottak bombák, de a külső vá-

rosrészekben és a pestkörnyéki városokban, valamint a külső budai negyedekben nagy pusztításokat okoztak a támadók. Az első jelentések szerint a fővárosban és a környékén több, mint száz halálos áldozata van a terrortámadásnak és a sebesültek száma azt még meghaladja.

Terrortámadás érte Kecskemét városát is, amely felett mintegy 30—40 bombázó járt és gépfegyvertűzet zúdított a házakra. A lakosság az óvóhelyeken keresett menedéket és így csak egy sebesülés történt. A gépfegyvertűzet után a bombázók gyújtó és romboló bombákat dobtak a lakónegyedekre és foszforos lövedékekkel lőtték a házakat.

Ezenkívül még két kisebb várost is ért terrortámadás, de ezek az aránylag gyengébb ellenséges kötelékek nem okoztak nagyobb kárt.

Az angolszász vállalkozás nehezebb része még hátra van

Berlinből jelenti a Német TI: „Montgomery a hadászati helyzet kényszerűségében közeledik a döntéshez” című cikkében foglalkozik a Völkischer Beobachter az inváziós harctér helyzetével. Az utóbbi napokban némi ellanyhulás volt a harcok színterén. Szerdán reggel körülbelül éppen olyan volt a helyzet, mint a múlt hét végén. Nem szabad ugyanis elfelejteni azt, hogy a szövetségesek nem vetették még harcba az eddig partraszállított erők legnagyobb részét. Az eddigi harcok tulajdonképpen csak felderítő csatározásoknak tekinthetők, mivel a partraszállított erők felvonulásához hosszabb idő kellett. Az új csata csak a felvonulás befejezése után kezdődik meg. A Völkischer Beobachter szerint a németek mögött biztos hadműveleti területek vannak és csak részben megrongált utánpótlási vonalak.

Montgomery nem rendelkezik ezzel az előnnyel csapatainál, bár elég mély, de mindössze 10—18 kilométeres kiterjedésű területre kellett összeszorítani csapatait. Montgomery nagyon jól tudja, hogy vállalkozása nehezebb része még hátra van. Minél inkább hatol előre déli irányban, annál inkább eltávolodik a csatahajók nehéztüzérségi hatósugarától, mely eddig igen jó szolgálatokat tett.

Hallensleben, a Német TI katonai tudósítója azt írja, hogy Montgomery nem tudja menetrendszerűen érvényesíteni terveit, hogy a part felől átkaroló mozdulattal bekerítse Le Havre és Cherbourg kikötőit. Az Orne torkolatából Le Havre elleni hadműveleteinek sikere elmaradt, éppen úgy, mint a nyugat felé Cherbourg irányában tervezett támadás.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli a vezéri főhadiszállásról: A normandiai csata hevessége napról-napra fokozódik. Miután az ellenségnek az invázió első napjaiban sikerült lábát megvetnie a par-ton, most megkísérlti hídfoállítását minden oldalon kiszélesíteni. A legnehezebb hajóágyúk és állandó légitámadások valamint újonnan oda-szállított gyalogsági és páncélos erők bevetése által mindkét részről, a csata csúcspontjához közeledik.

Tegnap különösen Tille és Caumont térségében valamint Balleroitől délkeletre alakultak ki neves harcok, amelyek során számos ellenséges páncélos löttünk ki. Az ellenség különösen súlyos vereségeket szenvedett. Csapataink mindenütt megtartották állásaikat. Caumont-tól keletre saját páncéloskötelékeink több szívósan védett helységet foglaltak el. Azokat az ellenséges ejtőernyősöket, amelyek saját arcvonalunk mögött Saint-Lo-tól keletre ereszkedtek le, megsemmisítettük. Csak Saint-Mere-Eglisétől nyugatra és északra érhetett el az ellenség csekély területnyereséget.

Az elmúlt éjszaka 14 szállítóhajó 101.000 BRT tartalommal és két romboló süllyedt el vagy rongálódott meg bomba vagy torpedótalálatok következtében erős harci gépek támadása során. A támadásban különösen kitért egy harci repülőkötelék Thomsen őrnagy parancsnoksága alatt.

Tengerészeti egységeinknek öt romboló által biztosított ellenséges szállítókötelékekkel vívott erős éjszakai ütközetében Jersey szigetétől délkeletre egy rombolót tüzérségi tüzzel felgyújtottunk. Egy saját naszádunk elveszett.

A hadsereg tengerészeti ütegei az Orne torkolata előtti tüzelték egy nehéz cirkálóval és rombolókkal biztosított partraszállási kötelékre és megrongáltak a cirkálót valamint egy rombolót. A köteléket szétugrasztották. A Cherbourg-i félsziget északi partja előtti parti tüzérségünk találatot ért el egy ellenséges romboló és gyorsnaszádkötelék több hajóján és a köteléket visszafordulásra kényszerítette.

A harcok hevessége és a véderő minden fegyvernemének példás bátorsága megmutatkozik az eddigi eredményekben.

Az inváziós támadás első tíz napjában csapataink több mint 400 ellenséges páncélos és több mint ezer repülőgépet semmisítették meg, nem számítva azt a nagymennyiségű páncélos, ágyút és mindennemű egyéb fegyvert, amely a haditengerészet és a légihaderő támadásai következtében az ellenséges partraszállási flottával elsüllyedt. A légihaderő, haditengerészet, valamint a hadsereg és a haditengerészet parti tüzérsége az invázió kezdete óta elsüllyesztettek 2 cirkálót, 9 rombolót, 2 gyorsnaszádot, 23 szállító és teherhajót 131.400 BRT tartalommal és 12 páncélosokat partraszállító hajót 18.300 BRT tartalommal. Ezen kívül torpedó, bomba és tüzérségi találattal súlyosan megrongáltak 2 nehéztüzérségi cirkálót, 3 további cirkálót, 16 rombolót, 8 gyorsnaszádot, 58 kereskedelmi és szállítóhajót 235.000 BRT tartalommal, két partraszállási járművet 4.000 BRT tartalommal és egy közepes nagyságú gőzöst. Az aknaráfutás következtében elszenvedett ellenséges veszteségek lényegesen növelik ezeket a számokat.

Az ellenség véres veszteségei, különösen az elitegységekben, a légi úton szállított hadosztályokban a mieink többszörösére rugnak.

Az olaszországi arcvonalon az erős ellenséges nyomás a Bolsena-tó mindkét oldalán csökkenés nélkül tart. Súlyos harcokban álló csapataink tegnap is elkeseredett ellenállást tanúsítottak az ellenséggel szemben, de végül még sem akadályozhatták meg, hogy az ellenség északi irányban teret ne nyerjen. A tótól északra és északnyugatra megismélt ellenséges támadásokat kivétel nélkül visszavertük. A harcok tovább folynak.

Keletről nem jelentenek különösebb eseményeket

A magas északon a Loshi és Kandalaksa szakaszon a bolsevisták több erős előretörését visszautasítottuk. Tengeralfjáróink a Feketetengeren elsüllyesztettek két szovjet ágyúnaszádot és egy vitorláshajót.

Északamerikai bombázókötelékek tegnap Budapest lakónegyedét támadták. Magyar és német légvédelmi erők 18 ellenséges gépet lőttek le.

Egyes brit repülőgépek az elmúlt éjszaka bombákat dobtak a rajna-westfáliai területre.

Német harci gépek egyes délkeletangliai célokat támadtak.

NEMZETI (voti APOLLO) FILMSZÍNHÁZ Június 14-20-ig JUD SÜSS Közkeletre, a német film-írtás legnagyobb bűszesége. — Főszereplők: <i>Ferdinand Marian, Heinrich George, Kristina Söderbaum, Werner Krauss</i> Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ	ATTILA (voti ODEON) FILMSZÍNHÁZ Június 13-tól 16-ig MARIONETT (Csak iléd a szívem) Főszereplők: <i>Benjamin Gitt, Theo Lingén, Paul Kemp és Lucie Englisch</i>	ZRINYI FILMSZÍNHÁZ Június 15-től 18-ig Magyar vígjáték! Legény a gálon Főszereplők: <i>Két Pál, Vaszary Piri, Ha más és Makiary</i>
--	---	---

HALLÓ

Égve zuhant le Harkány mellett egy lelőtt szovjet bombázó

A négy összegegett szovjet pilótát hétfőn temették el Konzervet és lőszert akartak szállítani Titóéknak

A „Tablet” angol katolikus hetilap azt írja, hogy azok a katonák, akik Titónál voltak, igazolják hogy annak messzemenő politikai tervei vannak. Titóék nem titkolják ezt a szándékukat, hogy katonai eszközökkel drosztikus változást akarnak Jugoszláviában keresztülvinni.

Sztalinszki az új bolgár igazságügyminiszter felhívással fordult a bolgár néphez, hogy támogassa a bolgár kormányt az ország szabadsága és függetlensége érdekében folytatott politikáját. Kijelentette még, hogy Bulgária jogállam és ezért nem tűr semmiféle törvényteleniséget, bármely oldalról is jöjjön az.

A délbániai hegyvidéken súlyos harcok folynak a német csapatok és kommunista bandák között. A partizánok a harcok során legutóbb 431 halottat és 162 foglyot veszítettek. A harcok a német hegyi vadászokat súlyos feladatok elé állítják.

Az United Press jelen est közöl egy angliai inváziós kikötőből. A hajólcán nem szűnik meg a kikötőben, a kontinensről jövő hajókon sebesülteket és halottakat hoznak és, amint ezeket kirakják, azonnal hadianyagot és újabb csapatokat raknak rá, amelyek visszaindulnak a francia partokra.

A Pueblo című madridi lap azt írja, hogy de Gaulle tábornokot a szakadár franciák vezetőjét azért hívták meg Washingtonba, hogy minél távolabb legyen Európától. De Gaulle ugyanis azt követelte, hogy őt is vonják be az inváziós hadműveletekbe, de Eisenhower erről halálani sem akart. Így tehát, hogy távol legyen, Washingtonba hívták.

A svéd sajtót erősen nyugtalanítja Sztalinnek Finnország ellen megindított újabb offenzívája. Rámu'atnak arra, hogy ez semmiféle előnyt nem jelent a szövetségeseknek, csak újabb jele annak, hogy Sztalin mindig saját útjain jár és nincsen tekintettel szövetségesei érdekeire.

A Nya Daglight Allehanda című svéd lap azt írja, hogy Olaszországban nagy szükség van a lakosság. Míg a németek azelőtt minden ellátták őket, addig az angolok azonnal rekvirálnak és minden élelmiszert elvisznek. Így Bari-ban egy rakorból az ott levő 18.000 darab sajtót azonnal elvették, mielőtt a városba érkeztek.

A moszkvai sajtó élesen támadja Anders lengyel tábornokot, mert csapatai Olaszországban harcolnak a szövetségesek oldalán. A lengyel tábornoknak nem szabad elfelejteni — mondják Moszkvában — hogy Varsó felé az egyedüli út Szovjet-országon keresztül vezet.

Darnand francia államtitkár foglalkozott a londoni rádió felhívásával, amelyet a francia rendőrtartó csapatokhoz intézett és felszólította őket, hogy forduljanak a német csapatok ellen. Az államtitkár figyelmeztette a rendőrtartó csapatokat kötelességeikre és a következőket mondta: „Ha a rendet fenntartjátok, nemcsak katonai becsületeteknek tesztek eleget, hanem Franciaországot is megmentitek.

A pécsi Dunántúl írja: Harkány község köztemetőjében hétfőn délután négy gyalogtalan koporsót helyeztek sírba. A négy koporsó lakójáról nem tudni, hogy névszerint kik voltak. Csak azt tudni, hogy szovjet pilóták, akik négy-mo orosz repülőgéppel, Sztalinék parancsára élelmet, konzervet és lőszert akartak szállítani a Balkánra Titóék partizánbandái számára. A szovjet pilótáknak emberi formájuk sem volt: már a koporsóban. Mert a négy-mo orosz bombázógép, amely a vadászok üldözöbe vettek. Ujbezdán irányából menekült, de a vadászrepülőek lelőtték és Harkány közelében lezuhant. A gép utasai megpróbálták ejtőernyő segítségével földre szállni, de az ejtőernyő is tüzet fogott és mire földet értek, úgy összegegtek, hogy csak alsó láb-száruk maradt valamelyest épen. A négymotoros gépben öten ül-

tek. Az ötödiknek, egy szovjet pilótaszázadosnak sikerült földet érni úgy, hogy a gyomrán és a lábain szenvedett égési sebeket és így életben maradt.

A megmenekült szovjet pilótáit szörzetbe vették, de tekintettel súlyos, harmadfok- égési sebeiére, a pécsi kórházba szállították. Kihallgatása nehézségekbe ütközik, mert a nyelve is megégett.

A szenáció egyébként nemcsak a falut hanem az egész környéket megmozgatta már vasárnap reggel. Százaiak mentek megtekinteni a roncsavált szovjetgépet, mely alaktalan ömögben fekszik a zöldelő földék között. A szállított lőszert a lezuhanáskor felrobbant.

A harkányi köztemetőben hétfő délután óta domborodó négy új sír a vadászok hősiességéről beszél és arról a szovjet szándékról, hogy Sztalinék miként akarták felszínre tartani Titóék bandáit.

Az angol sajtó felveti a kérdést:

Miért kellett Angliának másodszor is hadbalépnie Németországgal?

A keleti arcvonal déli szakaszán a bolsevisták csapatösszevonására a németek megfelelő intézkedéseket tesznek

Az inváziós harcokról a Német Távirati Iroda az alábbi részleteket jelenti: A német légierő az invázió első hetében 673 ellenséges repülőgépet lőtt le, a német hadsereg csapatai pedig 48 repülőgépet semmisítettek meg. Az ellenség tehát nyolc nap alatt legalább 720 gépet veszített. A szállító-repülőgépek és a csapat-, valamint teherszállító vitorlások gépek nagy tömege nincs ebben a számban. Becslés szerint e típusokkal az ezres határt is eléri a megsemmisített ellenséges gépek száma. A német légierő tegnap is egésznap támadott az inváziós terület felé. Vadászgépek, egyedülálló gépek és bombázók küzdöttek az ellenség ellen. A bombázógépek egy páncélosokat partraszállító bárkát eltaláltak, egy nagy csapatszallító gőzönek pedig az oldalát tépték fel. A már korábban jelentett 10.000 tonnás szállítóhajó elsüllyedését határozottan megállapították és az elsüllyedés helye körül számos mentő-csónakot figyeltek meg.

A FLAMANDOK HÜEN KITARTANAK ESKÜJÜK MELLETT

Éliás dr. a flamand nemzeti szövetség vezetője beszédet mondott Európának a plutokrácia és a zsidóság elleni harcáról. Mindkettőt Sztalin mozgatja hátulról. Flandria népe Európa oldalán áll, Amerikával és a Szovjettal szemben. Bár azt ki-

vánják, hogy a háború kerülje el Flandriát, de ha mégis áttérjedne területére, akkor a flamandok esküjükhöz híven Németország és Európa oldalán harcolnak.

ANGLIA BELSŐ EGYSÉGÉNEK MEGREFOBMÁLÁSA

A People című angol lap szükségnek tartja Anglia belső egységének fenntartását, amit azonban a lap szerint csak úgy lehet megvalósítani, ha Churchill igazi reformpolitikát léptet életbe. Tovább nem mehet úgy ahogy eddig ment. A katonák még mindig alacsony zsoldjuk miatt panaszkodnak, London, Bristol, Coventry és a többi bombázott városokban még mindig a házak romjaiban laknak a kibombázottak.

Az angol nép nem engedhet meg olyan rendszert, amelyben az alsóházi képviselőknek úgy kell szavazniuk, ahogy parancsolják és mindég csak csútitaniok kell a közvéleményt.

MEGÉRI-E AZ INVÁZIÓS CÉL AZ ALDOZATOKAT?

A londoni Times azt írja, hogy a Galipolinál, Sziciliában és a Csendes Óceánon végrehajtott partraszállásokat össze sem lehet hasonlítani a nyugateurópai invázióval. A németek ellenállására nincsen példa a hadtörténelemben. Néhány hét múlva milliók állanak majd szem-

ben milliókkal ezen a haretéren. A német hadvezetőségnek az a nagy előnye, hogy a belső vonalon oda dobhatja tartalékait, ahol ezekre szükség van. Nagyon magas az az ár, amit Angliának ezért az inváziós kísérletért fizetnie kell. Angliának lelkiismeretvizsgálatot kell tartania és gondolkodnia kell azon, megéri-e az inváziós cél azokat az áldozatokat, amelyeket érte hozni kell.

Ugyanílyan hangon ír a konzervatív Trust című lap és felveti a kérdést, mi az, ami tulajdonképpen háborúba vitte az angol népet. Hszen erősen zavarosak azok az okok, amelyek miatt másodszor is hadba kellett lépni Németország ellen.

ELŐKÉSZÜLETEK A KELETI ARCVONALON

Berlini jelentés szerint a keleti arcvonalon a Fekete-tenger parvidékén teljes csend volt, csak Jassinnál, a Kárpátok előterében és Vitebszktől délkeletre kíséreltek meg gyenge előretöréseket a bolsevisták, amiket azonban mindenütt véresen visszavertek.

A karéliai arcvonalon megindított szovjet támadást a finnek az ellensegnek súlyos véres veszteségeket okozva visszaverték.

A keleti arcvonalon gyors ütemben történnek az előkészületek a külsőbőnálló összecsapásra. A bolsevisták az első Dnyeszter mentén és Lemberg térségében új csapatokat vonnak össze. A németek megfelelő intézkedéseket tesznek és kielégítő megerősítéseket küldenek a hadműveleti területre a várható szovjetámadás visszaverésére.

A NÉMETEK LETTORSZÁG MEGMENTŐI

Rigában minden év június 14-én megünneplik Lettország felszabadítását a bolsevista uralom alól. A rigai egyetemen most megtartott ünnepségen Dankers tábornok kijelentette, hogy az egy éves vörös uralom borzalmas volt. A bolsevisták 36.000 embert elhurcoltak, 4196 gyermeknek pedig meg nem érdemelt szenvedést kellett elviselnie. 1941 június 14-e a lettek halála lett volna, ha Németország nem jön segítségére és meg nem menti.

Június 13-tól 16-ig Magyar vígjáték!

2000 penzős férfi

Főszereplők: *Hajmássy Miklós, Simor Etzsi, Batta Ema.*

És az új magyar és újsághirdető

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Az új munkásszociális intézkedések

Dr. Szász Lajos iparügyi miniszter rádióbeszéde

Budapestről jelentik: A hivatalos lap csütörtöki száma két fontos munkás szociális kormányrendeletet közöl. Ezekről az új szociális munkásintézkedésekről dr. Szász Lajos iparügyi miniszter szerdán délután előadást tartott a rádióban.

Előadásában hangoztatta, az államvezetés egyik legfontosabb feladata, hogy a társadalom helyzetének ismeretében a megoldásra váró kérdéseket helyes irányba terelje.

A kormány egyik legfontosabb feladatának tartja, hogy a munkásság érdekében a múltban tett és a jövőben teendő rendelkezések minél szélesebb körben sugározzák szét áldásos hatásukat a magyar életben.

A háborús körülmények nem teszik meg a gyors ütemet, amelyvel a kormányzat ezeket a kérdéseket megvalósítani szeretné, a haladás azonban tagadhatatlan. Bizonyíték erre nézve a most megjelent két nagyjelentőségű kormányrendelet, amelyeknek célja a munkás szociális kérdések megoldása, a munka iránti felelősség érvénybentartása és érvényesítése mind a munkaadók, mind a munkavállalók irányában.

A továbbiakban a miniszter ismertette a két rendelet fontosabb rendelkezéseit és rámutatott azokra a szempontokra, amelyek a kormányt a két rendelet kiadásakor irányították. Hangoztatta, hogy

a magyar munkát és magyar munkást nem szabad átengedni játékszerül a politikai pártoknak.

Eppen ezért a pártpolitikai szempontok kizárása érdekében úgy rendelkezett, hogy az alkalmazottak hivatalosan elismert érdekképviseleti szerve megalakulásáig az alkalmazottak névjegyzéke alapján a választhatók közül a munkásszociális előadó jelöl ki négyszer any-

nyi személyt mint amennyi a munkásszociális választmány rendes tagjainak száma. Kiemelte még a miniszter, hogy a rendelkezéseknél messzeemenően számol a különleges magyar adottságokkal és valójában sok tekintetben eredeti magyar intézményeket létesített. Ezt a gyakorlati végrehajtás még inkább igazolni fogja.

A miniszter ezután így folytatta előadását: Az alattomosan rosszindulatú vagy féltékeny bírálgatást ilyen kényes tárgykörben nem lehet elkerülni és

mindig lesznek olyanok, akiknek semmi sem elég vagy a kevés is túlsók.

A mindent túllícitálni akarók és azok, akik a szociális haladást saját szabadalmazott monopoliumnak tekintik, nem győzhetők meg, de vegyük figyelembe azt, hogy mindenütt, ahol az üzemi tanácsok a most kiadott rendeletben foglaltaknál lényegesen nagyobb hatáskört kaptak, például közvetlenül beleszólhattak abba, hogy az üzemek mit és mennyit termeljenek — ez súlyos zavarokra vezetett, nem volt hosszúéletű és az egyéni kezdeményezésről való teljes lemondást jelentette. Megemlítette a miniszter a másik végletet is, amelyet a régi, előregedett szellemi felfogás képvisel, amely előszeretettel hivatkozik a termelési érvekre,

a valóságban azonban csak saját kicsinyes szempontjait nézi.

A miniszter előadását a következő szavakkal fejezte be: Termelési szempontból is csak áldásos hatása lesz az intézkedéseknek. Ez a válaszó az azok számára, akik kifelé mindig a termelést, befelé pedig csak a saját hasznukat féltik. A két intézménnyel szociális és ipargazdasági előhaladásunknak nagyjelentőségű szervezetei hívjuk életre, a munkás és munka érdekében.

Lángtengerrel és füstöceánnal küzdött meg a segítő emberi kéz Budapest bombázott negyedeiben

Budapestről jelentik: Szerdán felhőtlen, napsütéses nyári reggelre ébredt Budapest lakossága. A felhőtlen ég tiltakozó forróságot ígért. Alighogy megindult a milliós város lüktető élete, egyszerre megállást parancsolt a lendületnek a légveszélyt jelző sziréna fájdalmas kiáltása.

Pontosan egyhónapi nyugalom után ismét megjelentek Budapest felett az angol-szász gépek és több mint egy órára száműzték munkahelyükről az embereket. Az óvóhelyek védett falai közé nemigen jutott el annak a pokoli tűzijátéknak a hangja, amely odakint ismét feltépte a múlt sebeit. Csak amikor az ellenséges gépek elvonultak és a pincékből előlépett emberek az eget fürkésztek, tapasztalták, hogy valami történt. A napot egyszerűen nem lehetett megtalálni. Elbújt és fekete ködtakaró alatt vergődött izzó testével.

A szerdai légítámadás központja megint az a vidék volt, amely eddig is a legtöbbet szenvedte.

Az angolszászok különös előszeretettel keresik fel azokat a többnyire munkásoktól lakott területeket, amelyek ma is viselik az első ütések sajnó nyomait. Ami még megmaradt és megmenekült a poklokból, azt pusztították most.

A villamos most sem tud eljutni a tűz fészkeig, amelyet két gomolygó füstoszlop jelez. Olyan népvándorlás folyik a tűz központja felé, hogy az a látszat, mintha az egész város felkeveredett volna. Autók, motorkerékpárok, kocsik száza száguldanak, de a gyalogosok még többen vannak, szinte eltorlaszolja az utat, majdnem ugyanilyen a város felé igyekvők száma a megsérült vagy elpusztított otthonukból. Néhány sebesült is akad a menekülők között. A legtöbben fehérneműiket cipelik, de akad rádió és írógép is.

Megérkezünk ahhoz a négyszöghöz, amelyben néhány tucat háznyi hosszúságban minden csupa rom és pusztulás. A két füstoszlop kettéválik s csak itt közvetlen közelről látni, hogy amíg az innenső szinte a megfékezhetetlen tűzhányó bő torkával eregeti a szikraesőt és lángtengert, addig a másik keskenyebb és csendesen pipáló leányhoz hasonlít. Ami pedig a két füstöceán között felszik, az csupa pernye, torkot kaparó felhőréteg, amely egyre alacsonyabban száll és beborít mindent és mindenkit.

Az út kettéválik: balra elkanyarodik a villamos, hogy kerülővel elhagyja

a lángban álló utcacérszt. Már itt láthatók a pusztítás első nyomai. Az összetört üvegszilánkok ezrei csillogognak a léptek alatt. Villamosdrótok fekszenek az úttesten, lesodort pléh-tetők hevernek szerte-széjjel. A melékutakban szilánkoktól elpusztított nehéz igáslovak tetemei. Minden ház megsérült. Nincs kivétel. Az emeletes ugyanúgy, mint a sarki trafikos bódéja, vagy a zöldségeskafa deszkaállvány.

Néhány bombabecsapódás táru fel. Az úttestre esett nagyobb méretű bomba feltépte a vízvezetékhalozatot, vastag sugárban ömlik a víz, de nem vész kárba. Néhány száz méter távolságról lefektetik a gumicsöveket és vezik az oltáshoz. Munkásházak sem menekültek meg a gyilkos bombazáporban. Az egyik háromemeletes ház sarkát úgy leborotvált a bomba, hogy ide látszanak a lakások bútortárgyai.

Ezt a háztömböt kerüljük meg, — figyelmeztet egy levante, — aki újságolja, hogy bedöglött légiakna hever a pincében.

Szakemberek már szerelik a ház előtt várakozik az autó, hogy elszállítsa. Hosszú sorban állnak a tűzoltócsónk, mentőautók. Apácánővérek utasítást várnak, hogy hol nyújtsanak segítséget. Itt halljuk, hogy amint a Duna felől az ellenséges repülőraj fehér vezérgépe irányt vett és füstkarikával jelölte meg a bombázandó részt, az itteni erdőben, dűslevelű fákon meghűző madarak sűrű rajban repültek a Belváros felé.

Megérezték a veszélyt és idejében elmenekültek.

Szerencsére ezen a részen kevés emberrelült követelt a bombázás.

Az egyik nagyudvar futóárkai előtt állunk, most emelik ki a holttesteket. Két bomba is leestt s 21 embert temetett a porhanyós földre. Ahhoz képest, ami itt volt és amit a tűz előidézt, elenyészően kicsiny a veszteség.

Mind közelebb kuszának a lángok, szikrázó zsarátnokok és a földre szorított füstfelhők. Odafent irtózatossá birkózik folyik a nap és a füstöt okádó háztömbök között. Az utca egyik része a gyász komor színébe van burkolva, a torkot kaparja az égési szag, és a pernye belep mindent és mindenkit. A másik oldalon a napsugár gyengéd ujjai csillapítják a házak és lakások elszennvedett fájdalmait.

Ceodálatos ez a pusztító színjáték, amely a kivezényelt mentőosztagok szemeláttára folyik. Minden gondolat most az:

megfojtani a tüzet és eltápnálni a fészket.

A vastag vízugarak szinte pataknyi bőséggel zúdulnak rá a füst- és lángtengerre, s lassan-lassan felülkereskednek. Mind kisebb a füst közege, bár időnként még kitörni készül a lángnyelv. A tűzoltók olyan derekasan dolgoznak, hogy egy pillanatig nincsen vízhiány. A csövek a közeli Dunáról is ontják a vizet.

Már dolgoznak a katonai kárelhárító osztagok és itt vannak a német mentőalakulatok is. Munkásszázadok és szakemberek százas csoportjai dolgoznak tökéletes összhangban, szólanul és mégis eredményesen.

Miért szenved?

Számtalan emberen segít a Pyramidon tableta.

Őn sem kivétel!

Pyramidon

TABLETTÁK

A német gyorsnaszádok eredményessége

Az angol sajtó magcáfolja az angol-szász propaganda hazugságait

Az invázió első napján elszenvedett súlyos angol hajóvesztésekéről, valamint a németpartit útegek hatásos működéséről igen érdekes módon számol be egy német haditudósító, aki egy német partvédő naszád fedélzetén élte át a hadműveletek legelső óráit.

Ismeretes, hogy az angolszászok — nyilván az olasz példán okulva — nagyszámú hatalmas hadihajó bevetésével akartak itt is sikert elérni és még tulajdonképpen a partraszállás megkezdése előtt akarták a hajóágyúk koncentrált tüzevel a partvédő útegek tüzeit elnémítani. Német részről a hadihajók ellen nemcsak repülőgépeket, hanem könnyű tengerészeti erőköt is bevetettek, amelyek tüzérszempontjából ugyan lényegesen gyengébbek voltak, mint az ellenséges egységek, gyorsaságukkal azonban ezeket súlyosan veszélyeztették és néhányat közülük torpedókkal meg is semmisítették.

Az említett haditudósító szemléltető módon írta le a gyors német naszádok harcát az angol hajóóriásokkal, majd megemlíti, hogy az ellenséges hadihajók végül csak úgy tudták a további veszteségeket elhárítani, hogy mesterséges ködbe burkolóztak. Így az inváziós flotta és a partok között egy körülbelül 200 méter magas köd felhő emelkedett, amelybe azután a német könnyűtengerészeti egységek beléptek torpedóikkal. A német támadás jelentősége azonban nemcsak ebben a torpedóbelövésben nyilvánult meg, hanem sokkal jobban abban a tényben, hogy az ellenséges hadihajók a sűrű köd miatt nem láthatták a parti célpontokat és így tüzüket hatékonyasága rendkívül nagy mértékben csökkent. Az inváziós flotta főparancsnoka felderítő repülőgépek segítségével igyekezett ugyan a rossz látási viszonyok miatt bekövetkezett helyzetet javítani de megfelelő eredményt a hajótüzérség így sem tudott elérni. A német partbiztosító naszádok merész rajtaütése következtében tehát a tüzérségi párbajban az ellenség számbeli fölénye ellenére a német útegek sikeresen tudtak működni.

Szintén az invázióval kapcsolatos a Times egyik cikke, amely különbséget tesz az angolszász propaganda azon állítására, amely szerint a németek Franciaországot kiéheztették és a lakosságtól mindent elvettek volna, valamint azt, hogy Franciaországban sok helyen már az éhínséggel küzdöttek volna. Az angol lap tudósítója szövegesen ezeket írja:

Az angolszász hadműveletek által elfoglalt területeken élő franciák kivétel nélkül igen jól tápláltak. Guermeikeik ragyogó színben vannak és a tanúkon számtalan csirkét, kacsát, disznót, juhot, borjút, lovat és tehenet találtunk. A földek szintén jól vannak kezelve és a néző bőségesen rendelkezik zöldségekkel is.

A Times ezen cikke annál is inkább figyelemre méltó, mivel az angolszászok által elfoglalt francia területek közelítási helyzete minden valószínűség szerint sokkal rosszabb, mint az ország többi részében, ahol a közelmúltban nem dúltak csaták és a háborús pusztítás okozta sebek az elmúlt négy év alatt bizonyára már sok tekintetben begyógyultak.

A finnországi orosz offenzíva megint fényt derít az angolszász-szovjet együttműködésre. Köztudomású, hogy Finnországnak még most is számos barátja van az angolszászoknál, akik egyébként már azért sem

Budapestnek a magyar lelket kell iranszformálnia

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter beszéde Dorogi Farkas Ákos székesfővárosi polgármester heliktálásán

Budapest székesfőváros törvényhatalmát hagyományos ünnepek között ikat a be székébe dorogi Farkas Ákos polgármestert. Az ünnepségen megjelent vitéz Jaross Andor belügyminiszter is, aki beszédet mondott.

At kell éreznünk, hogy vérben és vasban új világ születik — mondta a belügyminiszter. — Az a nemzet, amely nem akar áldozatokat vállalni és homokba dugja a fejét, nem állhat meg a jövő Európájában. Csak erős, áldozatos népeknek lehet helyük az új világban. Tudatában vagyunk annak, hogy a csatatereken küzdő fiaink életet és vért kockáztatnak. Van-e azonban magasabb feladat férfi számára mint otthonát, családját és övét megvédeni az ellenséggel szemben? Ezt a har-

cot nem bízhatjuk más nemzetekre, ez magunknak kell megharcolnunk.

A magyar kormány arra törekszik, hogy Budapest, amely földrajzilag az ország szíve, a szóvalóság értelmében is vállalja a szív szerepét. Miért ne tudná Budapest a Hargita felől jövő ezeréves szellemét, az alföldi gazda nyugodtságát, a Dunánál harmónikus lelket és a felvidéki vért iranszformálni és immunissá válni minden kozmopolitizmussal szemben? A kormány gondoskodik arról, hogy kikapcsolja a főváros életéből a kozmopolita szellem képviselőit. A belügyminiszter hiszi, hogy Budapest egész lakossága úgy gondolkodik és ebben a szellemben élve az új polgármestert és áldásos működését kíván neki.

Fekete lehen, fekete sertés, fekete sárgaréz

Árdrágítók felett ítékezett az újvidéki törvényszék

DungyeroV Vazul ófutaki hentes Létics Novák közvetítésével Kolarev Lázárné újvidéki lakostól utalvány nélkül tehenet vásárolt anélkül, hogy az állatot lemérték volna, 1200 pengős árban egyeztek meg. DungyeroV a tehenet mindjárt levágatta segédjével és a húst elkezdte kimérni az üzletben. Ugyanazon a napon Futur Milán futaki gazda egyik sertését kényszerből levágta és hatósági engedély nélkül eladta DungyeroVnak 6 pengős kilogramonkénti áron. Ebből a nagymennyiségű húsból mindössze néhány kilót sikerült eladniok, mert

a rendőrség idejében közbelépett és lefoglalta a jogtalanul szerzett árut.

A feketézésben résztvevők ellen a rendőrségi jelentés után az ügyvédség vádiratot adott ki árdrágító visszaélés büntette miatt és a törvényszék megindította az eljárást, amelynek során DungyeroV Vazul azzal védekezett, hogy nem volt jelen a vásárlásoknál és eladásoknál és azt részben fia és felesége eszközölték. A tanúvallomásokból azonban kiderült, hogy mindenről pontos tudomása volt. DungyeroVn aki az eladásnál az elszámolást eszközölte, szintén tagadni igyekezett az árdrágítást, de a többi vallomások után az ő állítása sem igazolódott be. A vádlottak bűnösségük súlyának enyhítésére azt állították, hogy az 1200 pengős marha meghaladta a 600 kilót, de ez sem bizonyult be, mert a törvényszék szakértőt hallgatott ki, aki a lefoglalt húsmennyiségből megállapította, hogy a marhának élő súlya nem haladhatta meg a 400 kilót. A törvényszék valamennyi vádlottat bűnösnek mondotta ki és

DungyeroV Vazulét ezer pengő, DungyeroV Vazulnét 300 pengő, Kolarev Lázárnét 500 pengő és Futur Milánt 300 pengő pénzbüntetésre ítélte,

a lefoglalt húsköt vételárát pedig elkobozta. Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak.

tnák szívesen a Szovjet uralmát az Ezertó országában, mivel Moszkva befolyása az egész skandináv félszigeten ebben az esetben kizárólagos jelleggel bír.

Sztalin marsall tehát szépen kívánta azt az időt, amíg szövetségesei nyugodtan jól belekeverednek a harcba, úgy hogy más felé egyálta-

Balázs János csúrgi lakos ez év elején 3 sertést vásárolt Szegulyev Mihálynétől 650 pengős áron. A sertéseket levágta, zsákokba rakta, beszállította Újvidékre és az egyik vendéglőben eladta. Miután a feketézés is kiderült, a törvényszék vádló alá helyezte Szegulyev Mihálynét a sertések eladóját, Balázs Jánost a láncolót és Glavacski Milávt, aki ellen az a gyanú merült fel, hogy együtt működött Balázzsal a vételben és eladásban. Ez a vád nem bizonyult be ellene és vele szemben a törvényszék megszüntette az eljárást. A bíróság

Szegulyev Mihálynét háromszáz pengő, Balázs Jánost hatszáz pengő pénzbüntetésre ítélte,

ami nemfizetés esetén napi tíz pengőt számítva fogházbüntetésre változtatható át. A törvényszék kötelezte a vádlottakat az el nem kobozható bűnjel ellenértékének, egyenként kétezrháromszáz pengőnek a megfizetésére.

A törvényszék uszora egyesbfrája most foglalkozott Curkovics Ferenc Krecsedinac Miklós és Medgyesi János uipesti bornagykereskedők árdrágító bűntügvével. Ez év márciusában Krecsedinac nagyobb mennyiségű be nem jelentett sárgarézot adott el Medgyesi borkereskedőnek Curkovics Ferenc közvetítésével 100 pengő kilogramonkénti áron. A nyomozás során a rendőrség Medgyesinél 140 kg rézet talált és bűnjelként lefoglalta. A tárgyaláson Medgyesi előadta, hogy a rézből saját részére akart borszűrő üstöket csináltatni. Curkovics a közvetítésen 70 pengőt keresett és mint Krecsedinac is, beismerte bűnösségét.

A törvényszék Krecsedinac Miklóst kétszáz pengő, Curkovics Ferencet háromszáz pengő, Medgyesi Jánost kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélte,

a lefoglalt rézmennyiséget pedig elkobozni rendelte az első két vádlott nyereségével együtt. Az ítélet jogerős.

lán még nézni sem tudnak és az adott pillanatban megkezdte régi terveit megvalósítását.

A finn arcvonalon egyébként a harcok — bár a helyzet komoly volt — általában nem tagadják — a finn nép rendíthetetlen küzdeniakarása és elszántsága jegyében állnak.

— Ügyeletes szolgálat Újvidéken a városi orvosi közponi rendelésben 1944 június 10-től június 17-ig. Ügyeletes orvos: dr. Iván István, Hitler Adolf u. 8. sz., telefon 28—44. Ügyeletes gyógyszerárak: Michels Gyula, II. Rákóczi Ferenc u. 66. sz., telefon 29—51 és Popits Milán, Jókai Mór u. 13. sz., telefon 23—79. Menők és tüzőtők: Andrassy u. 12. szám, telefon 33—22.

A KORMÁNYZÓ UR SZÜLETÉS-NAPJÁNAK MEGÜNNEPLÉSE

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfóméltósága születésnapját a m. kir. honvédség a jelen háborús viszonyoknak megfelelő keretek között üli meg. A lakanyákat és egyéb katonai épületeket napfelkeléstől napnyugtáig fellobogózzák. Az ünnepség előző este zenés takaróval kezdődik és a reggeli ébresztő is zenével történik. A budapesti helyőrség felekezetei szerint istentiszteleten vesz részt. Használó módon, a helyi viszonyoknak megfelelően ünneplik meg a Kormányzó Ur születésnapját a vidéki helyőrségek is.

Szombathely mandátumát Bár

dossy László nyugalmazott miniszterelnöknek ajánlották fel. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szombathely valamennyi pártjának képviselői dr. Mesterházy Ferenc főispán elnökletével érkekeletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Waelder Gyula elhalálozásával megüresedett szombathelyi választókerület jelöltségét Szombathely díszpolgárának, Bár dossy László nyugalmazott külügyminiszternek ajánlják fel.

— Dr. Vuits Miklós rön gen szakorvos Újvidék csak hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken rendel délután 3 és 7 óraközött. — Budapest közel 3.000 házat jelöltek ki zsidó lakóhelyül. A Budapesti jelenti: Az illetékes budapesti hatóságok már kijelölték azt a közel 3.000 házat, amelyben a jövőben zsidók lakhatnak.

Dr. Csirics Irinej 25 éve püspöke a bácskai gör. keleti egyházmegyének

Dr. Csirics Irinej bácskai görög keleti püspök 25 évvel ezelőt került a püspöki székbe. Teljes címe bácskai, zombori, szegeci és egri püspök. Az 1884 május 1-én Karlócan született Csirics Irinej a gimnáziumot Újvidéken, a görög keleti teológiát pedig Moszkvában végezte. U.ána a bécsi egye emen megszerezte a filozófiai dok orátust. Nagyképzettségű tudós főpap, aki sok külföldi nyelvet beszél és számos külföldi nyelven azása során nagy feltűnést kelő előadásokat tartott, amelyekről a világsajtó állandóan beszámolt. Különösen a keresztény egyházak egyesítését célzó mozgalomban vett tevékeny részt. Széleskörű karitatív év szociális munkái is kifejt, különösen az u öbbi években. Tagja a felsőháznak és ezen révén is bekapcsolódott a közéletbe.

Jézus Szíve ünnep

„Jöjjetek Hozzám mindnyájan, kik fáradtok és meg vagytok terhelve és én megenyhítelek benneteket.” — Szól valamennyiünkhez az Ur szerető, szentséges Szívének hívása. Ennek a szerető hívásnak szavára hallgatva tartjuk meg ünnepi programmal az ideit Jézus Szíve napot pénteken, június 16-án a Ferencesek templomában. Hogy minél több újvidéki katolikusnak legyen alkalma és módja szintén ünnepelni és az Urhoz fordulni.

Az Istentiszteletek (szentmisék) sorrendje: reggel 6 órakor szentségkötéses mise, 7, 8, 10 és fél 12 órakor szintén lesz szentmise. A 10 óras lesz az énekes nagymise. Gyónni és áldozni lehet minden szentmise előtt és alatt!

A szentséges Szív Imádságára, engesztelésére és a Vele való egyesüléssel egésznapos szentségimádást is tartunk. A délutáni órákban közös imádságokat rendezünk. 2-3-ig az iskolás gyermekek kéri, imádják és engesztelik a Szent Szívet. 3 és 4 óra között az asszonyok számára lesz szentségimádási idő, majd 4-5 óráig a leányokkal végzünk rövid elmélkedéssel is egybekötött szentóráit. 5-6-ig a férfiakkal akarunk az Ur Jézushoz imádkozni engesztelés, kérelem, hálaadás és imádás szándékával!

Kérjük, hogy minden igazán katolikus, ki csak teheti, vegye ki részét a szentségimádásból, hogy valamennyien az áldásban is részesedjünk. Mivel a tiszta szív imája kedves az Ur előtt, lehetőleg súlyos vétektől megszabadult lélekkel vegyünk részt az ünnepen!

15. 16. 17-én este 7 óras kezdettel P. KISS SZALÉZ ferences házfőnök (Debrecen) tart szentbeszédet. Ugyanakkor a vasárnap esti befejező és hálaadó litánián is ő fog szentbeszédet mondani. A vasárnapi 10 óras szentmise is szentségkötéses lesz.

Sajnos, a beígért vasárnap délutáni körmenetet nem lehet megtartani, de reméljük, hogy buzgó könyörgéseink egyik szép eredményeként a következő években már békességesen, örömezzük megrendezhetjük.

P. M.

***

— Ünnepélyesen átadták a miniszterelnök választókerületébe megbízólevelet. A Bud. Ért. jelenti: A Pest írja: A balatonfüredi választókerületből — amely tudvalegőleg egyhangúan választotta meg Sztójay Döme miniszterelnököt képviselőjéül — Teleki Béla gróf főispán vezetésével népes küldöttség érkezett Budapestre, hogy ünnepélyes keretek között átadja a megbízólevelet a miniszterelnöknek. Sztójay Döme miniszterelnök a délutáni órákban fogadja a küldöttséget.

— Elégette gyermekét a bestiális leányanya. Szerigán Julianna kishársági grófi komorna a napokban egészséges fiúgyermeknek adott életet. Arról félt, hogy az emberek megszólják őt és ezért a kisgyermekét az uradalom gőzkazánjában elégette. Rájöttek tetére és megindult ellene az eljárás. Szerigán Juliannát jelenleg a szigetvári kórházban ápolják.

— Újvidéken eltűnt egy tolokocsi. Újvidéken a Rákóczi-úti piacon egy szegény özvegyasszonynak eltűnt toloko-gyerekkocsija, amelyen gumölcsöt hozott be a piacra. A kocsiiban egy esernyő, egy zsák és egy üveg tej volt. A megkárosult asszony kéri a kocsi megtalálóját aki esetleg tévedésből vitte el hogy a károsult számára megjelölést biztosító és po o'ha'atlan jószágot juttassa el címére Gömbös Gyula u. 56 sz. alá.

Egy hét a jogtudomány múltjából

JUNIUS 10. — 1833. Született Hübner Albert, német államjogtudós, ki tanulmányait Bécsben, Lipcsében és Heidelbergában végezte, majd Lipcsében magántanár lett. 1862-ben nevezték ki rendes tanárrá; 1863 óta Kielben tanított. 1876-ban a német képviselőház alelnöke lett. Igen számos önálló szakmunkája jelent meg. — 1859. Meghalt Gaupp Ernő Todor, német jogtudós, ki mint tanár és felsőbb bírósági tag Boroszlóban működött. Igen számos önálló munkája jelent meg latin és német nyelven.

JUNIUS 11. — 1799. Született Pernice Lajos Vilmos német jogtudós, ki Halleban, Berlinben és Göttingában végezte tanulmányait, majd 1821-ben habilitáltatta magát Halleban, aztán egyetemi rektor lett és később különböző felügyelői hivatalokat viselt az egyetemenél. 1852-ben választották be az alsó kamarába, 1854-ben pedig az urak háza tagja és korona-szindikátus lett. Sok szakmunkája jelent meg. — 1923. Nagy Emil kinevezték igazságügyminiszteré. — 1930. A debreceni egyetem Balogh Jenő ny. igazságügyminisztert díszdoktorrá avatta.

JUNIUS 12. — 1876. Apáthy István által kidolgozott váltótörvény, melynél a német váltótörvényt vették alapul, 1876. évi XXVII. tc. alatt kihirdették és szentesítették. — 1929. A főváros tiszti főügyészévé Szemethy Károlyt nevezték ki.

JUNIUS 13. — 1833. Született Cuny Lajos, német jogtudós. Tanult Bomban és Berlinben s 1853-ban állami szolgálatba lépett. Strassburg átadása után 1870-71-ig a hadi bíróság elnöke volt, majd felebbviteli bírósági tag Colmarban; 1875-től kezdve Berlinben mint egyetemi tanár működött és egyúttal képviselő is volt. Ezen kívül tagja volt a porosz államtanácsnak és a polgári törvénykönyv második olvasásával megbízott bizottságnak.

JUNIUS 14. — 1843. Született Loening Edgár, német jogtudós, ki Bonnban, Heidelbergában és Berlinben tanult. Heidelbergában habilitáltatta magát s 1870-ben az elzászi kormányzóóság közigazgatási hivatalnoká lett. Igen számos szakmunkát írt. — 1925. A magyar közjegyzői kar megünnepelte a magyar közjegyzői intézmény ötven éves fennállását.

JUNIUS 15. — 1845. Született Végh János, kuriai bíró, ki egyetemi tanulmányai mellett kiváló szünetelőjelet és hivatottással tanulmányozta a zenét, melyben Thern Károly vezetése alatt művelte ki magát a zongorajátékban, a zeneszerzésben pedig Mosonyi Mihály volt a tanára, szoros baráti viszonyban volt Liszt Ferencel, ki több művét át is írta zongorára. Irt számos dalfüzetet, férfi és vegyeskart, valamint nagybőrszabású zenekari műveket is. A 70-es években hivatalnok pályára lépett, 1881-ben a közoktatásügyi miniszter az országos zeneakadémia alelnökévé nevezte ki, mely állásában több éven át működött s tevékeny részt vett az intézet szervezésében. Innen távozva a kir. tábla ülnökévé nevezték ki, majd 1897-ben a m. kir. Kuria bírója lett.

JUNIUS 16. — 1821. Született Fuchs Károly német jogtudós, ki előbb filozófiát és jogot tanult. 1842-ben a marburgi felsőbb bíróságnál előadó, 1849-ben ugyanott ülnök lett. 1850-ben megvált a bíróságtól. 1851-ben a marburgi egyetemen magántanárrá habilitáltatta magát, 1857-ben rektorkivül, 1863-ban pedig rendes tanárrá nevezték ki. Több szakmunkát írt. —O—S

— Egy második elemista hőstette. Földes Béla somogyapáti földműves feleségével együtt földet fuvarozott a házához. Az egyik forduló alkalmával az asszony tovább bányászta a földet, miközben férje a faluban volt. A föld ráomlott az asszonyra és maga alá temette. A közelben játszódó Vég Jóska második elemista a libapásztorral és Földesék két kis gyermekével. Amikor észrevette a szerencsétlenséget, odarohant és a kezével kezdte a földet elhárítani. Szerencsés volt, mert pont Földesné arca fölül hányta szét a földet. Közben segítségért kiáltott és az összefutó emberek aztán kiszabadították Földesné, akinek az egyik combja törött el.

88—1944 sz.

Pk. 2427—1943 sz.

Arverési hirdelmény

9900 P-re. becsült ingóságokat, köztük: ló, csikó, marhák, Csurog községben, végrehajtást szenvedő lakosán, üzletében Livada 81 sz. szálláson 1944 évi június hó 20. napjának délelőtti 10 órájára ezennel kitévőzt bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, közpénzfizetés ellenében, azonban a becsárkét-harmal részénél nem alacsonyabb vételárban el fogom adni.

Zsabya, 1944 május 30. napján.

Grób Endre s. k.

kir. tárbírói bírósági végrehajtó.

— Délelőtt 12-től délután fél 3-ig fogad magánfeleket a belügyminisztérium állampolgársági és közjogi osztálya. A m. kir. belügyminisztérium állampolgársági és közjogi osztálya (IV., Ferenc József rakpart 24) magánfeleket kizárólag csak délelőtt 12 órától délután félháromig fogad. szombaton 10 órától 13 óráig. (MTI).

— A m. kir. Operaház Strauss ciklusa. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. Operaház Strauss Richard 80. születésnapja alkalmából előadás-sorozatot rendez a zeneköltő műveiből. A sorozat szerdán este kezdődött a Rózsavag című opera új betanítási bemutatásával. A nézők soraiban megjelent Sztójay Döme miniszterelnök és a kormány több tagja, nevezetesen vitéz Imrédy Béla közigazgatásügyi tárcanélküli miniszter feleségével. Antal István dr. a vallás és közoktatásügyi minisztérium vezetésével megbízott igazságügy miniszter feleségével. Szász Lajos iparügyi miniszter feleségével. Német részről megjelent dr. Edmund Weesenmayer a német birodalom magyarországi követe és megbízottja feleségével. A diplomáciai kar tagjai közül ott volt a finn, a bolgár, a spanyol, és a svéd követ.

— Aranylánc veszett el Újvidéken. Kedden este az újvidéki dunapart és a Rex-szálloda közötti útvonalon elveszett egy aranylánc, rajta arany kereszt és egy vastag aranygyűrű. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a láncot jutalom ellenében juttassa el a Közigazgatási Palota 29. számú szobájába a népművelési tükári hivatalba.

Szombattól

CSEREBERE

c. kitűnő LATABAR vig'áték a Rakoczi te mszínházban

Közellátási értesítő

A hivatal értesíti a vásárló közönséget, hogy a 11. számú zsirjegyszelvényre margarin adható ki.

•••••

— Születés, házasság, halál Óbecsén. A fiúk hónapja volt: a május Óbecsén, 22 fiú született 20 lánnyal szemben. Házasságot kötött 16 pár. Elhaláltak huszonnyolcan, tehát 14-gyel nagyobb a születések száma. Születtek: Kovács Sándor, Rauch Ilona, Szili Magdolna, Kalocsai Lajos, Fodor József, Kiss Agnes, Márkov Györgyike, Maráczki István, Szpáry Radenko, Galejtty Vazul, Arnold Béla, Laves Julianna, Girli András, Polyák Sándor, Szilágyi Katalin, Fodor Éva, Lukács Magdolna, Doroszlóacska Szilobodán, Milovánov Szpomenka, Börcsök Terézia, Kolmann András, Szabó Margit, Bugarszki Simon, Varga Ferenc, Halápi Éva, Brinza Erzsébet, Katona Géza, Kikity László, Dvorszki Erzsébet, Reckó István, Kiss Károly Zoltán, Makó Mária, Szojadinov István, Curnity Imre, Ularik Zsuzsanna, Pléniv N., Bezeg Teréz, Tóth Mária Margit, Kiss László, Baranyi Imre, Szügyi Katalin — Házasságok: köztük: Madarász Vikor és Sági Margit, Bajusz István és Gyorgyevics Mária, Vucskov Emil és Bozity Ognjenka, From János és Kiss Erzsébet, Varga Mihály és Almási Ilonka, Fekete Péter és Wimmer Katalin, Szegedi István és Sági Aranka, Kocsis István és Tóth Margit, Hegedős Béla és Kozma Viktória, Börcsök Imre és Zorád Irén, Greizer János és Fehér Katalin, Tárai Ferenc és Czappár Katalin, Zavarkó József és Ruzsicska Irén, Opinvál Lázár és Atymov Sarolta, Zsivkov Emil és Gyuresinov Georgina, Szili István és Dulity Ilona. — Elhaláltak: Kovács Sándor 2 napos, öz. Piakovics Istvánné Polyák Katalin 77 éves, öz. Pál Istvánné Gömöri Mária 84 éves, Nagy Sándorné Varga Julianna 76 éves, Maximovity Tivadar 58 éves, öz. Cseszák Jánosné Ricz Verona 86 éves, Pap József 36 éves, Kirják Péterné Kalmár Pirocska 28 éves, Homcity György 82 éves, öz. Gvuricsin Györgyné Placskov Ilona 81 éves, Polyakov Péterné Petrovics Vidovszava 31 éves, öz. Nagy Istvánné Nviszter Ilona 79 éves, Glavaski Tósóné Ránkov Katalin 81 éves, Lukács Magdolna 4 napos, Balasa Gáspár 52 éves, Szabó Margit 1 napos, Ferenc Éva 6 éves, Szunyog József 24 éves, Karapandzsi Györey 71 éves, Száviv Radoszláv 37 éves, Ujházi Urbánné Sánta Mária 59 éves, Huszák Géza 23 éves, Furó Imre 73 éves, Szimon Mária 23 éves, Zsivkov Vera 16 éves, Dzsigurszki Pál 65 éves, Plénics N. 1 napos, Czinege József 80 éves.

Június 20-ig kell jelentkezni az akció textiláruira

Budapestről jelentik: A Kereskedői Országos Egyesülete (KOE) ismételtén felhívja textiles tagjait figyelmét a kormány mezőgazdasági népruházati akciójára, amelyben minden keresztény textilkereskedő résztvehet, ha a Textil Központnál

június 20-ig jelentkezik.

Valószínűleg már e hónapban átvehető a vidéki textilkereskedők minimálisan 15.000, a fővárosiak pedig 25.000 pengő értékű különböző textiláruja, amelyeket utalvány ellenében osztanak szét az arra leginkább rászorulóknak.

A KOE felhívja a figyelmet arra, hogy a keresztény textilkereskedelem erőpróbája lesz ez az akció, amely be fogja bizonyítani, hogy közérdekű néprajzi anyagok megfelelő szétosztása teljes mértékben biztosítható a keresztény magyar kereskedelem útján.

• (III) •

A Dohányrusok Országos Szövetségének Ujvidéki csoportja által a dohányrusok részére 1944. évi június hó 16-ára szóló meghívót érvénytelenítjük, mert az értekezlet nem tartható meg. Előzőség.

Ertesítés! Ertesítem az összes MÁV nyugdíjasokat, nyugbéréseket, özvegyeket és árvákat, hogy Szabadkára történt elköltözésem miatt kénytelen voltam a nyugdíjas helyi csoport vezetését Bunyik József helyi csoport titkár és Brunhuber Rezső választmányi tag urakra bízni, addig is míg a központ új elnök megválasztásáról intézkedni fog, én havonként egyszer le fogok utazni az ügyek intézése végett Ujvidékre. — Hazafias üdvözléssel: Balogh Sándor nyug. helyi csoport elnök.

Művelődés

Könyvkiállítást rendez az Antiholsevista Ifjúsági Tábor

Mint ahogy hős honvédeink állják a vért a külső fronton, ugyanúgy veszi fel a harcot a magyar ifjúság a belső fronton, a jobb magyar jövőért. A harcútkalásnak egyik legerősebb fegyvere a sajtó. Ezért az Antiholsevista Ifjúsági Tábor ujvidéki szervezete elhatározta, hogy a jobboldali írók kiváló műveit megismerteti az ujvidéki közönséggel. Így Sinka, Erdélyi, Németh, Szabó Dezső, Asztalos stb. munkáit. Ezzel a kiállítással bizonyítjuk be, hogy nem szavakkal, hanem tettekkel dolgozunk. A könyvkiállítást székfűzünkben (Kossuth Lajos utca 20) rendezzük meg.

Harc!

Antiholsevista Ifjúsági Tábor.

—ooo||ooo—

Előadások az ujvidéki népművelési előadóképző tanfolyamon. A tanfolyamon szerdán reggel Perler Antalné, a leánylevente parancsnoka a leánylevente mozgalomról tartott előadást. Vitéz Kuczoray Dezső m. kir. ezredes a levente intézmény népművelési feladatairól, Cziráky Imre zombori megyei népművelési titkár a tanfolyamszervezésről, vitéz Fehéregyházy Odön vezérkari alezredes „Népművelés és nemzetvédelem” címen tartott előadást. Délután vitéz Epres Lipót bajai népművelési titkár és Cziráky Imre idősebbi népművelési problémákról tartottak előadást.

KÖZGAZDASÁG

Meghatározott legkisebb mennyiségű textilhulladék beszolgáltatására kötelezik a háztartásokat

Leventék vezetése alatt sok átvevő állomást állítanak fel

Budapestről jelentik: Az egész textilhulladékgyűjtést új alapokra akarják fektetni, mert az eddigi módszerek nem minden tekintetben hozták meg a várt és kívánt eredményt. Az ismert zökkenőnek nem csupán a gyűjtőhálózat organikus hibája volt az oka, hanem a közönség egy részének indokolatlan tartózkodása még olyan háztartási hulladékanyag beszolgáltatásától is, amelynek semmi hasznát nem vette, viszont textiliparban a háborús anyaggyöndök között kitűnően lehetett volna hasznosítani

A textilhulladékgyűjtő szerv központi és hálózati átszervezése rövidesen megkezdődik. Az irányításba az összhang megteremtése érdekében egyenlő arányba vonják be a gyárakat és a hulladékkereskedelmi képviselőket is ugyanakkor

átszervezik az országos hálózatot is,

kikapcsolva azokat az elemeket, amelyek működésükkel rátermettségüket és szakértelmüket nem bizonyították be. Ezzel kapcsolatban oldják meg a zsidó kézben volt vagy zsidó irányítás alatt működő textilhulladék kereskedések problémáit is, beleértve a behozatalt lebonyolító cégeket is.

A textilhulladék beszolgáltatása érdekében, mint már jeleztük, az eddiginél hatékonyabb intézkedésekre van szükség. Így többek között kötelezővé kellene tenni évenként és háztartásonként előírt mennyiségű textilhulladék (gyapjú, pamut, műselyem, selyemanyag stb.) beszolgáltatását. A beszolgáltatandó mennyiség megszabásánál

figyelemmel kell lenni a szociális szempontokra és a sokgyermekes családok beszolgáltatási kötelezettségét lényegesen alacsonyabban kell megszabni, mint a gyermektelenekét és azokat a jómódú családokét, amelyeknek birtokában nyilvánvalóan sokkal több újra feldolgozható selejtes textilanyag van. Az előírt mennyiség beszolgáltatását a vásárlási könyvbe való bejegyzéssel vagy más hatóságos módon ellenőriznék és bizonyos közlelmezési jegy kiadását a beszolgáltatás teljesítése feltételéhez kötnék. A lebonyolítás gyorsítása és egyszerűsítése érdekében az átvételi árak azonos anyagokra az ország minden helyén azonosak lennének.

A számítások szerint ilyen módon évenként több millió métermázsával felhasználható textilhulladék kerülne vissza a gyárakhoz. A beszolgáltatás megkönnyítésére városokban és községekben

a leventé szervezete vezetése alatt álló átvevő állomások egész tömegét állítanak fel.

Ezek a gyűjtőállomások a beszolgáltatott anyagot a textilhulladék-kereskedelmi hálózati szervezetei útján juttatják el a válogató telepekre, onnan pedig a gyárakba. A hulladékgyűjtés fokozását, tekintettel a nyersanyagbeszerzés nehézségeire

csereakciókkal is elő akarják mozdítani.

Ennek lényege az lenne, hogy a felajánlott háztartási textilhulladékért a közönség a pont mennyiségben felül, azonnal kész anyagot kaphatna.

Határszéli keftősbirtokosok beszolgáltatási köteleessége

BESZOLGÁLTATÁSI JUTALOM

Szép számban akadtak a folyó gazdasági évben is olyan gazdálkodók, akik a közellátás zavartalanosságát hatékonyan elősegítették azáltal, hogy a megállapított mértékben felül ajánlották fel terményeiket és termékeiket a közellátás céljaira. Aki a vonatkozó rendelkezésekben meghatározott mértékben szolgáltat be mezőgazdasági terményeket és termékeket, az köteleességét teljesíti és a becsületes köteleességteljesítés jóleső érzésén felül legfeljebb elismerésre tarthat számot. Ezt az elismerést a köteleességüket híven teljesítő mezőgazdasági termelők illetékes kormánytényezők nyilatkozataiban már több ízben meg is kapták. Akik azonban szigorú értelemben vett köteleességüknél többet tettek, azokat nemcsak elismerés, hanem jutalom is illeti. Ezt elvként állítja fel az új beszolgáltatási rendelet is, amikor kimondja, hogy azt a gazdálkodót, aki beszolgáltatási köteleességét az új rendelet szerinti meghatározott mértékben felül teljesíti, a többi beszolgáltatás után beszolgáltatási jutalomban kell részesíteni. A jutalom összege a több-

letbeszolgáltatásnak minden 100 búzaegysége után 13,33 pengő. Mászóval ez annyit jelent, hogy ha a gazdálkodó például búzából többet szolgáltat be, mint amennyire kötelezve van, a köteleességét meghaladó minden métermázsá búzáért 40 pengő helyett 53,33 pengőt kap.

KÉRELEM ALAPJÁN TÖRTÉNŐ JUTALMAZÁS

Ha a gazdálkodó a terhére megállapított beszolgáltatási köteleességét legalább 100 búzaegységgel meghaladó mértékben szolgáltatott be a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítható terményt, terméket, vagy állatot, nyilvántartó hatóságánál kérheti a többletbeszolgáltatásért járó jutalom folyósítását. Ilyen kérelmet 1945. évi május hó 31. napján túl nem lehet előterjesztetni, viszont eddig az időpontig két ízben kérheti a gazdálkodó a jutalom folyósítását, természetesen mindenkor csak a kérelem előterjesztése napjáig teljesített többletbeszolgáltatása alapján.

Ha ugyanannak a gazdálkodónak több önállóan vezetett gazdasága, tehát több gazdakönyve is van, csak akkor támaszthat igényt jutalmazás-

ra, ha igazolja, hogy valamennyi önállóan vezetett gazdasága után megállapított beszolgáltatási köteleességét teljesítette.

A jutalmazás iránti kérelem előterjesztésekor köteles a gazdálkodó felmutatni a gazdakönyvén felül mindazokat az okmányokat, elsősorban a vételi jegyeket, amelyek a beszolgáltatás igazolására alkalmasak. A gazdalap és a gazdakönyv adatainak egybevetése után — ha azok között eltérés nincs, — a nyilvántartó hatóság a gazdalapról kivonatot készít és a kivonat egy példányát a gazdálkodónak átadja, illetőleg részére posta útján megküldi. Ha a gazdakönyv és a gazdalap adatai között eltérés mutatkozik, amelynek az okát a nyilvántartó hatóság rendelkezésére álló adatok alapján — az új beszolgáltatási rendelkezések idevágó rendelkezéseit szem előtt tartva, — kideríteni, illetőleg kiküszöbölni nem lehet, a nyilvántartó hatóság az illetékes áruforgalmi központtól kér megfelelő igazolást és annak alapján helyesbíti a gazdalap adatait. Ha olyan okmányokat mutat be a gazdálkodó, amelyek alapján a beszámítás azok bemutatásakor történik, ezeket a gazdalapon fel kell jegyezni, ha csak az azok bemutatására megszabott idő még le nem tel.

A jutalomra igényt tartó gazdálkodó a kézhezvett gazda alapkivonatban általa felfedezett nyilvánvaló elírásai hibáinak a kijavítását 15 napon belül a nyilvántartó hatóságtól kérheti, amit ez utóbbi saját hatáskörében végez el. Ha azonban a gazdálkodó a gazdalapkirovat összeállítását helytelennek tartja, a kézhezvételtől számított 15 nap alatt fellebbezést adhat be a nyilvántartó hatóságnak. Ha a gazdálkodó nyilvántartó hatósága a községi előjáróság, akkor a fellebbezést az illetékes közellátási kormánybiztos bírálja felül, míg a közellátási felügyelőség mint nyilvántartó hatóság által kiállított gazdalapkirovat miatti fellebbezések ügyében a közellátásügyi miniszter dönt.

A gazdalapkirovatokról, ha azokat fellebbezéssel nem támadták meg, vagy ha az azokkal kapcsolatos fellebbezés tárgyában ítérvés döntés történt, a nyilvántartó hatóság kimutatást készít és azt minden hónap 15. napjáig a közellátásügyi miniszterhez terjeszti fel. Ez a kimutatás képezi a beszolgáltatási jutalom kiutalásának az alapját. A kimutatás adatainak felülvizsgálata és a jutalmazásra vonatkozó igény felülbírálása után a közellátásügyi miniszter a jutalmakat minden költség levonása nélkül kiutalvánvozza. Azok a gazdálkodók, akiknek a községi előjáróság (polgármester) a nyilvántartó hatósága, a jutalmakat a községi előjáróság útján kapták meg, a közellátási felügyelőséghez tartozó gazdálkodók jutalmát pedig posta útján közvetlenül nekik küldik meg.

Külön rendelkezést tartalmaz az új rendelet arra az esetre, ha a gazdálkodó beszolgáltatási köteleességét olyan időpontban kellett valamilyen oknál fogva felelelni, amikor előzetesen teljesített beszolgáltatása alapján már jutalmazás iránti kérelmet terjesztett elő. Ha a gazdálkodó a felemelt beszolgáltatási köteleességét az új gazdasági év végéig, vagyis 1945. évi június hó 30. napjáig nem teljesíti, a beszolgáltatási köteleesség teljesítésénél maradt részének megfelelő búzaegységsszámot a gazdálkodó kövekező, 1945/46. évi beszolgáltatási köteleessége terhére kell átvinni, vagyis a következő évi beszolgáltatási köteleessége ennyivel nagyobb mértékű lesz.

(Folytatjuk.)

Hol kapjátok Budapestén a Reggeli Újság?

Keleti o. u. II. (II. o. folyosó).
Szt. Gellért-ter BSzKRT várócs.
Erzsébet-körút 39.
Rakoczi-út 6.
Rakoczi-út 21.
Erzsébet körút 1.

Szabadka, Szeged vagy Ujvidék?

A három város válogatottjának körmérkőzése

Vasárnap megkezdődnek a Szent Korona Kupa mérkőzései. Elsőnek az Ujvidék-Szeged mérkőzést játsszák le Ujvidéken. Részt vesz a kupamérkőzéseken még Szabadka csapata is, úgy hogy ez a mérkőzés van hivatva eldönteni, a három város közül melyiknek van a legjobb labdarúgó csapata.

Ha az országos bajnokságban elért helyezéseket vesszük tekintetbe, a vizsgálódás Ujvidék elsőbbségét eredményezi. Ujvidéknek NB I. osztályú csapata van és ez az országos bajnokságban a 6. helyen végzett. Szegednek két NB I. osztályú együttese is van, amelyek felváltva szerepelnek az I. osztályban. A Szeged AK most felkerült, a Tisza kiesett. Szabadkának viszont csak egy NB II. osztályú és három NB III. osz-

tályú egyesülete van. Ezek szerint az országos bajnokságban Ujvidék szerepelt a legjobban, a körmérkőzésen azonban még sem biztos első helye mert Szabadkán és Szegeden is nagyobb játékosanyag áll rendelkezésre a válogatott összeállítására. Ujvidéken az Ujvidéki AC teljes csapatánál jobb válogatottat aligha lehet összeállítani. Szegeden viszont a Szeged AK és a Tisza együttes játékosanyagából kitűnő csapat állítható össze, úgyszintén Szabadkán is, ahol a SzVAK mellett a SzAFC és a Bácska valóban néhány jóképességű játékosal rendelkezik.

Ujvidék válogatott csapatajának azonban előnyére szolgál, hogy megszokott együttes és a közönség reméli, hogy a három város kupaviadalán a válogatott jól megállja a helyét.

Befejeződött az alosztály-bajnokság Ujvidéken

A Petrőci SC a bajnok, az ifjúsági bajnokságot a Villám nyerte

Az ujjvidéki alosztály területén befejeződött az 1943/44. évi labdarúgó bajnokság. Az alosztályi bajnokságot a Petrőci SC nyerte, amely Szenttamáson eldöntetlenül játszotta a másik elsőosztályú csoportbajnokkal, a szenttamási Csabá-

val, Petrőcön pedig 4:1 arányban legyőzte. A másodosztályú bajnokságért a három csoportbajnok még körmérkőzést játszik. Az ifjúsági bajnokság nyertese az ujjvidéki Villám. A bajnokság végső állása az egyes csoportokban a következő:

I OSZTÁLY

Nyugati csoport:

1. Petrőci SC	12	11	1	0	74:9	23
2. Délvidék	12	9	1	2	56:22	19
3. B. Ruszin	12	9	0	5	35:30	14
4. Hódásági LE	12	5	2	5	24:29	12
5. Ószivácsi SC	12	4	1	7	23:33	9
6. Cserevenka	12	2	2	8	15:47	6
7. Topolya II.	12	0	1	11	5:56	1

Keleti csoport:

1. Sz. Csaba	12	9	0	3	35:20	18
2. Moholi AK	12	8	0	4	34:16	16
3. Villám	12	6	2	4	26:19	14
4. Bácsföldvár	12	5	2	5	21:27	12
5. Nádalfai SK	12	5	1	6	38:53	11
6. Ó. Bocskai II.	12	3	1	8	20:29	7
7. Törekvés	12	3	0	9	19:17	6

II. OSZTÁLY

Nyugati csoport:

1. Pincédi SK	10	7	0	3	15:9	14
2. U. Heréskert	10	5	2	3	16:15	12
3. Petrőc II.	10	5	1	4	23:12	11
4. KAFC II.	10	5	0	5	16:33	10
5. UVAK II.	10	3	1	6	16:17	7
6. Délvidék II.	10	2	2	6	11:11	6

Keleti csoport:

1. Zsabllya	10	7	0	3	37:13	14
2. Temerin II.	10	6	2	2	45:16	14
3. Cs. Hunyadi	10	5	2	3	34:20	12
4. Péterréve	10	5	1	4	11:21	11
5. Szenttamás II.	10	2	2	6	12:40	6
6. Ada II.	10	1	1	8	9:38	3

Középcsoport:

1. S. Zrinyi	10	8	0	2	56:16	16
2. K. Tatra	10	7	2	1	25:11	16
3. Kish. Bocskai	10	6	2	2	29:15	14
4. Ujverbász II.	10	4	0	6	21:29	8
5. Berszil SE	10	2	1	7	13:31	5
6. NMK TE	10	0	1	9	7:55	1

IFJÚSÁGI BAJNOKSÁG:

1. Villám	10	8	0	2	27:4	16
2. Ujvidéki AC	10	7	1	2	13:16	15
3. UVAK	10	5	0	5	28:24	10
4. Törekvés	10	5	0	5	14:35	10
5. Délvidék	10	3	1	6	16:21	7
6. Berszil SE	10	1	0	9	6:4	2

A reggeli könnösében acélszűrtén pompázó tengert nézegette a boldog kis menyasszony. Naryon szerezte a tengert és a tengerrel barátkozott mindig, akkor is, ha öröm galambjai szálltak a szívére, akkor is, ha bánat árnyéka húzta komor felhőt a lelke elé. Ismer-e örömeit, bajait, vergődését, küzdelmeit, harcát és mosolyát. A tengerrel nőtt össze a lelke, az volt a bizalmasa és a tenger morajlása volt kicsi kora óta az, amely bizalmát és bátorította, élte és erősítette, álomba ringatta és felébresztette.

Mos ragyogva türemlett a végtelen víz ömög felületén egy-egy hosszúság, féhéren megvillanó hullámara. A nap szípkormányozó, szikrázó tüzrózsákat ejtegetett és zuhogva, melegen ömlött alá a fény. Lágy fényes hulló a vízekre és mintha aranyszínű folyadék ömlött volna szét a tenger felületén, káprázatos ragyogással szípkormányozó a víz a gyújtócsóvákat szóró lángnyílú napban.

A kis menyasszony szomjú szemekkel szűrte a tenger vizét és az öröknap tékozló színobozását és ujjongva lélekkel itta be a vizek minden villanását, pajzán csillogását, kacagó fényáncát.

Rodolfo ezalatt nyugtalanul ténfergett odakünn.

A Margherita ígéretéről egyetlen percre sem felejtkezett el és min valami távoli zuhogó jégeső dübörgő robaia, fenyegette őt percéről-percre Tudta, hogy a szép asszony az elutasított asszonyok

bosszúállásával sír a kegyetlen elégtétel után és ha megígérte az eljövetelet, semmi sem elég hatalmas ha alom a fékelenségének, hogy ebben megakadályozhassa őt. Pedig megígérte, bejelentette az eljövetelet!

Nyugtalanul járkált a part mentében. A vizet kémlelte folyton-folyvást, nem látja-e meg egyszer csak a fehér vitorlákat, amelyek a Signora Margherita karcsú testét hajszolják a tarajosodó víztükrön.

Felkapaszkodott egy partra vonzott bárka peremére és fölcsért csücsösítette a szeme elé. Sokáig kereste az ismerős irány-szárnyakat, de nem látott egyebet a vizek felséges színjátékánál, arany tombolásánál.

A türelme fogyóban volt. Azt tartotta, hogy sokkal jobb a teljesen bizonyos rossz, mint a sőtét bizonytalanság, amely esetleg jót is hozhat. És nem lehet, nem jöhet semmi olyan rossz ami ő, a vakmerő ifjú férfierejével, le nem igazna, szét nem kalapálna, össze nem zúzna!

Ezalatt a kis halászház udvara lassan-lassan népesedni kezdett. Gyülekeztek a vendégek. Megérkeztek a násznagyok, a vőfélyek és a koszorúleányok, Gigia barátnői; a férfiak valamennyien tengerészek, halászok, becsületes szemű, kevésbeszédű, nagydarab emberek, keménytekintetű nézők, keménytapintású tenyerekkel és egyszerű érzésekkel.

Az egyszerű emberek cifrazatlan szavakkal keresetlenül mondták el szerencséhez mondókáikat, amiket Gigia szülei alig győztek megköszönni és meghallgatni.

És ekkor Rodolfo, aki a szobából kicsendülő jókedv hangjai elől még nyugtalanabban taposta az udvar kavicsait, egyszerre megtalálta a vég elen kékség távoli peremén, ami kora reggel óta keresett már.

Parányi, fehér vitorlás mozgott messzi-messzi és ahogy a nap sugárkévei a lapján ériék a legnagyobb vitorlát, bíborlánggal villant meg az a fehér vászondarab. Erről a szerelen felragyogásról egyszerre észrevette a sebesen elő-

resuhanó hajót. És szemei, amelyek végre megtalálják a közeledő ellenséget, most már nem utáltak másfelé nézni, min'egy elbűvölten tapadtak oda a fel-felvilanó, ragyogásba szőtt viorlához.

A yaht azonban még hol volt, messzi-messzi jár künn a tengeren! Gyenge szél horzsol végig a vizen és ez a gyenge szél csak lassan tolta előre a kuttert. Ha a szél iránya megmarad és az ereje sem lankad el, de nem is növekedik: egy óra, esetleg másfél óra múlva érhet csak be a kikötőbe a hajó.

Ez megvigasztalta és megörvendeztette. Megkönnyebbülten mászott le a bárkáról és verőfényesre változott kedvvel indult befelé a házba. A szívében boldog csoda zendült, a lelke telten repült, mint a páriához hazasurrandó kicsi madár. Egyszerre nyugodtnak, könnyűnek és vidámnak érezte magát és minden letovázó, vívódó gondolat-hullám, amely nyugtalanította eddig, hirtelen elenyészve simult el.

Odabenn sugárzó arcok melege fogadta. De a szeme a menyasszonyt kereste. Ő könnyű volt azt megtalálni! Meleg szépsége kisariadott a többi ifjú leány közül és édes jelenség volt, ahogy a mohó szemek csatáruze elől szégyenlősen lesűrték a szemét. Zavartan fojtott hangon beszélt a leányokkal és bíborra gyulladt arccal űrtte és élvezte a hódolatot.

(Folytatjuk)

A Bács-Bodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület közleményei

Dohánytermelők gazdanikotin ellátása

A Dohányjövédéki Központi igazgatósága 14.093/1944. II. sz. rendeletével a dohánytermelők nikotinszükségletét biztosította. A rendelet szerint a dohánytermelőknek az engedélyezett dohányföld minden kat. holdja után 150 gramm (15 dekagramm) nikotint van igénye. Ebből a szempontból az egy kat. holdnál kisebb földterület egy holdnak tekintendő, viszont egy hat. holdnál nagyobb földterületnél a négyszögöket figyelmen kívül kell hagyni. A nikotint „gazdanikotin” elnevezéssel a dohánybevéltő hivatalok szolgáltatják ki kedvezményes áron. A kedvezményes árak az általános forgalomban lévő dohánygyártmányok árjegyzékében vannak feltüntetve. Az árjegyzék bármelyik dohánykiszáradában megtekinthető.

A gazdanikotin megrendelésekor a dohánytermelő tavasszal a melegágyak készítéséről, jelenleg pedig a dohánypalánta ültetéséről a községi előjárásról bizonyítványt (igazolványt), valamint „Méregje-

gyet” kér. A községi előjáróag köteles azonnal bélyegilletékmentesen a községi bizonyítványt, valamint a Méregjegyet kiállítani és a Méregjegylap árán (2 fillér darabonként) kívül semmiféle költséget nem számíthat fel.

A dohánytermelő köteles a „Méregjegy” elimervényezését keltezni és sajátkezőleg aláírni. Azután a községi bizonyítványt, „Méregjegyet” és a nikotin árát készpénzben az illetékes dohánybevéltő hivatalhoz beküldi. A nikotin ára postautalványon is feladható a dohánybevéltő hivatal címére és ebben az esetben a postautalvány feladóvevényét kell a „Méregjegy”-hez csatolni, mivel előfordulhat, hogy a posta késedelmesen kézbesíti a feladott összeget. A dohánybevéltő hivatal a gazdanikotin-megrendelést haladéktalanul köteles teljesíteni. A mai postaszállítás nehézségekre való tekintettel célszerű a nikotint a dohánybevéltő hivatalból személyesen átvenni.

Hogyan kell teljesíteni az új beszolgáltatási köteleiséget

Amint már megírtuk, ebben az évben a beszolgáltatási köteleiséget nemcsak a szántóföldi ingatlan után, hanem a rét és legelő terület után is le kell róni. Ebben az évben a beszolgáltatási köteleesség teljesítésére négy kategóriát állítottak fel az előző évi hárommal szemben. Ez a négy kategória kenyérgabona beszolgáltatási köteleesség, a zsirbeszolgáltatási köteleesség, a húsbeszolgáltatási köteleesség és a szabadválasztású köteleesség.

A szántóföldi ingatlant terhelő beszolgáltatási köteleesség a kataszteri tiszta jövedelem egy aranykoronája után 40 búzaegység. A 40 búzaegységből 10 búzaegységet kenyérgabonában, 10 búzaegységet a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésére és 13 búzaegységet szabadválasztású beszolgáltatási köteleesség teljesítésére kell leadni. A beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt terményeket, termékeket és állatokat továbbra is a jogosított kereskedőnek kell eladni, mert csakis ebben az esetben számítanak be a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe.

A kenyérgabona beszolgáltatási köteleiséget búzában, rozsbán, vagy kétszeresen lehet teljesíteni. Ezen felül azonban lehetővé tették, hogy a kenyérgabona beszolgáltatási köteleiséget zabban vagy rizsben is teljesíthesse a gazdálkodó. Megengedik azt is, hogy az országnak azon a részén, ahol kenyérsütésre főként árpa- vagy kukoricahisztet használnak, a kenyérgabona beszolgáltatási köteleiséget árpával vagy kukoricával is teljesíthesse a gazdálkodó.

A zsirbeszolgáltatási köteleiséget sertésszírral, szalonnával, baromfiszírral, tej és tejtermékkel, napraforgó, tökmag és szőlőmagolajjal, hizott- és sovány sertéssel, hizott libával és kacsával, olajosmagvakkal, árpával és kukoricával lehet teljesíteni. Az ebbe a csoportba sorolt termények és termékek búzaegység száma csupán kevés változást szenvedett. Lényegében azonban az eltérés abban a tekintetben, hogy a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszolgáltatott egyes termékek a húsbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe is beszámítanak bizonyos mértékig. A sertésszír, háj és szalonna, valamint a baromfiszír és háj csupán a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe számít-

ható be. A fölözetlen tejből literenként a zsirpontokba 0,2 pont számít be, míg a húsbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe 1,2 pont. Az ipari tejből 0,2 a zsirpontba, 0,9 pedig a húspontra. A bivalytejből 0,3 pont a zsirpontba, 1,1 pont a húspontra, a juhtejből 0,3 a zsirpontba, 1,5 pont a húspontra számít be.

Az elősertés beszolgáltatására vonatkozó rendelkezések annyiban változnak, hogy míg a múlt évben a beszolgáltatott sertés után a búzaegység számokat a zsirbeszolgáltatási és a szabadválasztású termények csoportjába között osztották meg, addig ebben az évben a beszolgáltatott sertés búzapontjainak jóváírása a zsirbeszolgáltatási és húsbeszolgáltatási köteleesség teljesítésére történik. Az állami akció részére vásárolt tenyészkocák élősúly kilogrammonkénti búzaegység száma 7, amelyből 4 pont a zsirbeszolgáltatási köteleességbe, 3 pont pedig a húsbeszolgáltatási köteleességbe számít be. A vásárlási engedély alapján megvásárolt süldő és soványsertés után, ha vásárlási engedélyt kiállító hatóság a vevő bejelentése alapján az eladó gazdálkodó nevét, nyilvántartó hatóságát, gazdakönyvének számát és a beszámítás mellett átadható süldők számán kívül azoknak darabonkénti és összes élősúlyát is feltüntette, élősúly kilogrammonként 3 búzaegységet kell a beszolgáltatási köteleességbe beszámítható búzaegységeken kívül, a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítani.

(Folytatjuk)

KÉPVISELŐVÁLASZTÁS AZ UJVÉDEKI RÓM. KAT. EGYHÁZKÖZSÉGBEN

Az újvidéki róm. kat. Egyházközség felhívja híveit az 1944-ben június 30-án megtartandó képviselőválasztásra.

Ennélfogva felszólítanak az egyházi adófizetők, hogy az 1943-as évi adójukat a hó 28-ától déli 12 óráig egyenlítsék ki, mert különben a választók névjegyzékéből kimaradnak.

Az újvidéki róm. kat. Egyházközség Elnöksége.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára heteköznap 3 pengő. Minden további szó 20 fillér, VASTAGBETŰS 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

KERESLET

LABORÁNSOKAT felvesz Molnár-fotó, Petőfi-u. 34. 6005

Komoly könyvelésben jártas **IRODAI MUNKAERŐT** (nőt) azonnalra felvesz nagykereskedés. Írásbeli ajánlatokat „Ico” jellegre a kiadó továbbít. 6197

VIDÉKI GYÓGYSZERTÁR állandó kondícióra okleveles munkatársat keres, elsősorban a recepturái munkában perfect, esetleg nyelvismertekkel is rendelkező, női munkatársat. Komoly érdeklődőknek levélnben megkeresés után, személyes bemutatkozás és megbeszélés végett, utiköltség és napi díj terítést ad. Ajánkozásokat referenciákkal, curriculum vitae-val „1000 P.” jellegre a kiadóhivatalba kér. 6202

Gyáripari vállalat keres azonnali belépésre gyakorlattal bíró **TISZTVISELŐT (NÖT)**. Ajánlatok fizetési feltétellel megjelölésével „Gyáripar” jellegre a kiadóba küldendők. 6924

ORÁSSZÉGET jó fizetéssel felvesz Messong órás és ékszerész. II. Rákóczi Ferenc-u. 42. 6925

Fiatal BORBÉLYSEGÉDET és tanoncot felvesz azonnalra Gérics Zsárkó borbély, Goethe-u. 1. 6935

GYARVALLALAT keres azonnali belépésre O. M. előadót. Ajánlatokat „Állandó állás” jellegre a kiadó továbbít. 6959

Jómunkás, fiatal BORBÉLYSEGÉDET teljes ellátással azonnali belépésre felvesznek. Lőrincz János fodrász, Káty. 6964

2 konyha KÉZILÁNYT és mosogató legényt azonnali belépésre felvesz a Pannónia étterem, Dr. Bárdossy László-u. 22. 6973

Mindenek HÁZISZOLGÁT felvesz a Horváth-cukrászda, II. Rákóczi Ferenc út 13. 6972

Jómunkás BORBÉLYSEGÉDET és egy leányt fodrászinasnak felvesz az Anny-szalón, Újvidék, Alkotmány-u. 16. szám. 6974

Eladó jókarban lévő gyermek SPORTKOCSI, alig használt szilvakék gyermekcabát, jó állapotban lévő férfi öltöny. Érdeklődni: Kossuth Lajos-u. 4. fodrászüzlet. 6953

Használt PÁRNATOLLAT és mindenemű új tollat legmagasabb napi áron raktáron átvesznek. Szokola Antal tollibizományos, Újvidék, Mátyás király-u. 37. 6968

Jómunkás BORBÉLYSEGÉDET azonnali belépésre felvesz Dorogi fodrász. II. Rákóczi Ferenc-u. 124. 6969

Jómunkás férfi FODRÁSZSEGÉDET felvesz a Városi Jódos Gyógyfürdő fodrászterme. 6975

HASZNÁLT RUHÁKAT, fehéreneműt, legjobb árban fizetem. Laphívásra házhöz megyek. Cim: Nacsá Sándor, ószeres Újvidék, Hal-tér 7. 6936

Idősebb BEJÁRÓNÓ kerestetik, Vársár-utca 20. 6978

Június 15-re MINDENESLÁNYT keresek. Cim a kiadóban.

Állást keres

Begyakorlott irodai **MUNKAERŐ** délutánra állást keres. Cim a kiadóban. 6956

Hadirokkant kezdő TISZTVISELŐ délutáni elfoglaltságot vállal. Cim a kiadóban. 6955

ELADÓ

VARRÓGÉP ALVÁZ teljesen új eladó. Simits, II. Rákóczi Ferenc-út 86. 6199

BORDÁS CSÓNÁK eladó. Simits, II. Rákóczi F. út 86. 6200

ELADÓ modern kombinált szobabútor. Horthy Miklós sugárút 13/III. 6910

Békebeli anyagból készült, maidegem új szürke FÉRFI ÖLTÖNY és trenchkot eladó. Batthyány-u. 28. 6957

TAKARMÁNYRÉPA, egy varrógép-állvány olcsón eladó. Simits, II. Rákóczi-út 86. 6960

FÉRFI ÖLTÖNY, magasabb termetre való és egy női kosztüm eladó. Hitler Adolf-utca 7. Gál Ferenc bélyegző vésnőknél. 6952

Horthyvára közsgben kitűnő termést ígérő ŐSZIARPA vetés eladó. Érdeklődni Újvidéken a Kereskedelmi Főiskola portásánál. 6070

Eladó ÖLTÖNY, keveset használt, szürke, csikos, angol szövetből közep-termetre. Megtekinthető a Nemzeti szálloda portásánál (volt „Rex”). 6970

Fehér (hodi) és vörös rövidsőrű szegeci FAJGALAMBOK eladók. Dálnoki Veress Lajos-u. 4. 6971

7 méter, jómínőségű, békebeli BUTORSZÖVET eladó. Szent Erzsébet-u. 8. szám. 6967

Magas termetre való férfi ballon dupla KABÁT és női ballon kabát, két új szemking, két új trenchkot női ruhák eladók. Mussolini-u. 3, az udvarban. 6976

Eladó jókarban lévő drómatracos fehér VASÁGY 3 matraccal. Zrínyi Ilona-u. 48 földszint. 6977

Likör, rum, különféle pálinkák, fajborok és alkoholtmentes italok palackokban kaphatók
MARTIN csemegéző-ételen
Halter 5. Telefon 33-06

Gyermekjátékok, járókák, gyermekszékek, nyugagyak nagy választéka!

CSÁKY LAJOS
„GOLYA” BAZÁR-ÁRUHAZÁBAN,
Újvidék. II. Rákóczi F.-út. 7 szám

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: vitéz Árva (Arany) Dezső

ELŐFIZETÉS:
Egy óra . . . . . P 5.20
Három óra . . . . . P 15-